

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 1609
Warszawa, 25 maja 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Sowę.

(-) Barbara Dolniak; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Zbigniew Gryglas; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Michał Jaros; (-) Paweł Kobyliński; (-) Ewa Lieder; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Piotr Misilo; (-) Mirosław Pampuch; (-) Ryszard Petru; (-) Paweł Pudłowski; (-) Monika Rosa; (-) Marek Ruciński; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Joanna Schmidt; (-) Marek Sowa; (-) Elżbieta Sępień; (-) Mirosław Suchoń; (-) Adam Szłapka; (-) Krzysztof Truskolaski; (-) Witold Zembaczyński.

projekt

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 318) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Referendum wyznacza się na dzień wolny od pracy.

2. Referendum nie przeprowadza się w dniu, w którym odbywają się wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

3. Głosowanie w referendum może być przeprowadzone w ciągu jednego albo dwóch dni.

4. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Potrzeba i cel wydania ustawy.

Ogólnym celem przedłożonego projektu jest wprowadzenie do ustawy o referendum ogólnokrajowym przepisu zakazującego organizowanie referendum ogólnokrajowego w dniu, w którym odbywają się wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (dalej: wybory samorządowe). Zakaz związany jest ze specyfiką obu wyborów oraz potrzebą zapewnienia prawidłowego ich przebiegu. Przeprowadzenie wyborów samorządowych jest wielkim logistycznym przedsięwzięciem, gdyż w jednym dniu wybiera się nie tylko rady gmin, rady powiatów, czy sejmiki wojewódzkie, ale także wójtów, burmistrzów oraz prezydentów (w niektórych przypadkach przeprowadza się pierwszą turę wyborów). Akcja wyborcza jest więc związana z zaangażowaniem dziesiątek tysięcy ludzi na różnych szczeblach maszyny wyborczej.

Nadto przepisy regulujące wybory samorządowe znacząco różnią się od przepisów ustawy o referendum ogólnokrajowym, co dodatkowo utrudnia przeprowadzenie obu wyborów w jednym dniu. Oto kilka przykładów przeszkód:

- 1) oba głosowania muszą być przeprowadzone przez odrębne komisje wyborcze z dwoma oddzielnymi listami wyborców i oddzielnymi kartami do głosowania;
- 2) głosowanie w referendum może odbywać się w ciągu dwóch dni zaś w wyborach samorządowych tylko w jednym dniu;
- 3) przeszkodą w organizacji referendum z wyborami samorządowymi są inaczej wyznaczone okręgi wyborcze;
- 4) w głosowaniu samorządowym wyborcy przypisani są do miejsca zamieszkania, nie mogą głosować za granicą i na statkach, przeciwnie w głosowaniu referendalnym;
- 5) podmioty uprawnione mogą powołać odrębnych mężów zaufania.

Wreszcie należy zauważyć, że ustawa o referendum określa w art. 90 sposób przeprowadzenia referendum łącznie z wyborami prezydenta RP, parlamentarnymi

albo do parlamentu europejskiego, natomiast w żadnym przypadku nie przewiduje możliwości łącznego przeprowadzenia referendum z wyborami samorządowymi. Projekt ustawy *expressis verbis* formalizuje brak możliwości łączenia obu głosowań.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Jak podano w pkt 1 uzasadnienia ustawa o referendum ogólnokrajowym nie przewiduje możliwości łącznego przeprowadzenia referendum z wyborami samorządowymi. Ponieważ jednak pomimo braku ustawowego uregulowania pojawiła się w ostatnim czasie inicjatywa łącznego przeprowadzenia obu głosowań, przeto koniecznym stało się wpisanie do ustawy zakazu łączenia tych głosowań. Przyjęcie projektu ustawy pozwoli zlikwidować wszelkie wątpliwości w przedmiotowej sprawie.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne i źródła finansowania.

Projekt będzie miał bardzo pozytywne skutki społeczne, finansowe i prawne, gdyż w sposób ustawowy zakáže łączenia obu tak różnych głosowań.

Autorzy propozycji łączenia obu głosowań jako uzasadnienie swojej akcji podają argument, że połączenie referendum i wyborów samorządowych przyniesie dla budżetu oszczędności. Nie jest to prawda, co potwierdza Krajowe Biuro Wyborcze (<http://www.tokfm.pl>/Kłopotliwe referendum. PKW: ciężko połączyć referendum z wyborami samorządowymi) ponieważ każdą z tych akcji trzeba przeprowadzić osobno wskutek czego koszty i trudności organizacyjne wzrosną. Trzeba skompletować dwa razy więcej komisji obwodowych, dwa razy więcej lokali. Wszystko miałyby być zdublowane.

4. Źródła finansowania, jeżeli projekt niesie obciążenia dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy nie niesie żadnych nowych obciążeń dla budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Projekt ustawy nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

6. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Przedkładany projekt ustawy nie jest niezgodny z prawem Unii *Europejskiej*.

Warszawa, 30 maja 2017 r.

BAS-WAPEiM-1016/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Sowa) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie ustawy przewidziano zmianę brzmienia artykułu 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 318). Zgodnie ze zmienianym przepisem referendum wyznacza się na dzień wolny od pracy, natomiast głosowanie w referendum może być przeprowadzone w ciągu jednego albo dwóch dni. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający. W projekcie zaproponowano ustanowienie *expressis verbis* zakazu przeprowadzania referendum ogólnokrajowego w dniu, w którym odbywają się wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 30 maja 2017 r.

BAS-WAPEiM-1015/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Sowa)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano zmianę brzmienia artykułu 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 318). Zgodnie ze zmienianym przepisem referendum wyznacza się na dzień wolny od pracy, natomiast głosowanie w referendum może być przeprowadzone w ciągu jednego albo dwóch dni. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający. W projekcie zaproponowano ustanowienie *expressis verbis* zakazu przeprowadzania referendum ogólnokrajowego w dniu, w którym odbywają się wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt